

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

İlham Əliyev

7 fevral - Yeni Azərbaycanla 7-ci seçkiyə! 26 gün qalır...

**YENİ
AZƏRBAYCAN**

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərəfəsidir.
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

12 yanvar
2024-cü il,
cümə
№ 005 (6591)
Qiyməti
60 qəpik

Ədalətin gücünü, gücünü ədaləti

**İlham Əliyev: Mən
hesab edirəm ki,
gücümüzün əsas
mənbəyi haqlı
olmağımızdır**

Yeni missiyanın başlanğıcı...

**7 fevral seçkilərinin
keçirilməsini mühüm
amillər şərtləndirir**

Azərbaycanla təhdid dili ilə danışmaq mümkün deyil!

Zəngəzur dəhlizi Meğri ərazisindən keçməlidir

Regionda sülh üçün...

Ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etdikdən sonra Azərbaycanın həyatında yeni mərhələ başlayıb. Hazırda qarşıda dayanan ən əsas hədəflərdən biri sülhə nail olmaq və Cənubi Qafqazı əməkdaşlıq məkanına çevirməkdən ibarətdir. Prezident İlham Əliyevin yanvarın 10-da yerli televiziyalara müsahibəsində dediyi kimi, sülh müqaviləsinin imzalanması üçün real şərait mövcuddur.

Ümumiyyətlə, Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunda sülh, sabitlik və inkişafın təmin olunmasında maraqlıdır. Ermənistan və Azərbaycan arasında mehriban qonşuluq münasibətlərinin qurulması tamhüquqlu regional normallaşma yolu ilə təhlükəsiz, sabit və firavan Cənubi Qafqazın qurulmasının açarındır. Azərbaycan qarşı...

Dünyanın ən böyük beynəlxalq tədbiri...

Azərbaycanın milli maraqlara əsaslanan çoxvektorlu xarici siyasət kursunda atdığı önəmli addımlardan biri də dünyada dostlarının sayını artırmaq, əməkdaşlıq coğrafiyasını genişləndirməkdir. Həmçinin Azərbaycanın nümayiş etdirdiyi modellərdən biri də global tədbirlərə yüksək səviyyədə ev sahibliyi etməsidir. Artıq növbəti Bakıda, həmçinin işğaldan azad olmuş ərazilərdə belə beynəlxalq səviyyəli tədbirlər keçirilir. Gələcək isə respublikamız BMT-nin global səviyyəli COP29 tədbirinə ev sahibliyi edəcək. Bəs bu foruma ev sahibliyi ölkəmizə nə verəcək? BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasına Tərəflərin Konfransı- COP Konvensiyanın ali qərar qəbul edən orqanıdır. Katibliyi Bonnda yerləşir. Hər il dünyanın...

Media seçki prosesində...

Fevralın 7-də keçiriləcək prezident seçkiləri ilə əlaqədar müxtəlif istiqamətlərdə maarifləndirmə layihələrinin həyata keçirilməsi intensiv davam etdirilir. Silsilə tədbirlər çərçivəsində yanvarın 11-də Bakıda Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK), Medianın İnkişafı Agentliyinin, Audiovizual Şura və Mətbuat Şurasının birgə təşkilatçılığı ilə bərabər seçkiqabağı təşviqat imkanları və media subyektlərinin seçkilərdə fəaliyyətinin əsasları mövzusunda müşavirə keçirilib. Tədbirin məqsədi media subyektlərinin prezident seçkilərində sərbəst fəaliyyətinin daha da təkmilləşdirilməsi və məlumatlılıq səviyyəsinin yüksəldilməsindən ibarətdir.

Beynəlxalq müşahidəçilər azad edilmiş ərazilərə dəvət olunacaq MSK sədri Məzahir...

2024-cü ildə uçot dərəcəsi sabit qalacaq, yoxsa...

Niderlandın beynəlxalq bank və maliyyə xidmətləri korporasiyası "ING" ("Internationale Nederlanden Groep") Azərbaycanda pul siyasəti ilə bağlı proqnozunu sabit saxlayıb. Təşkilat Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) 2024-cü il üzrə uçot faiz dərəcəsi üzrə proqnozunu 8 faiz müəyyən etməsinə əsaslanaraq belə bir qiymətləndirmə verib. Qeyd edək ki, Mərkəzi Bank 2023-cü ilin dekabrındakı sonuncu iclasında uçot dərəcəsinə 8,5 faizdən 8 faizə, faiz dəhlizinin aşağı həddini 7 faizdən 6,5 faizə endirib. Mərkəzi Bank bu qərarı ölkə üzrə faktiki və proqnozlaşdırılan inflyasiyanın hədəf dəhlizinə, inflyasiya...

Parisin havadan asılı qalan tezisləri...

Postmüharibə mərhələsində Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin tənzimlənməsində, sülhəratma prosesində yer almağa cəhdlər göstərən Fransa əslində birtərəfli və qərəzli yanaşma ortaya qoyur. Son zamanlar prezident Emanuel Makron və Fransanın digər rəhbər şəxsləri tərəfindən tez-tez anti-Azərbaycan bəyanatlarının, Parisin BMT Təhlükəsizlik Şurasına təqdim etməyə çalışdığı qətnamələrin şahidi oluruq. Eyni zamanda, bu ölkə tərəfindən Ermənistan...

**Bono niyə
gəlmişdi?**

Yunanıstanın XİN başçısına cavab...

Azərbaycanla təhdid dili ilə danışmaq mümkün deyil!

Bu gün dünyada beynəlxalq nizam pozulub, beynəlxalq hüquq normaları işləmir. Belə olan halda böyük dövlətlər digər xalqlara qarşı öz maraqları baxımından yanaşırlar. Bu da bəzi milli dövlətləri onlardan asılı edir ki, bunun da sonu heç də yaxşı olmur, əksinə milli dövlətlər sıradan çıxır. Biz bu faktı dünyanın ən böyük beynəlxalq təşkilatı olan BMT-nin nümunəsində də görürük. Belə ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü olan beş dövlət qərarların qəbulunda heç də beynəlxalq hüquqa deyil, öz maraqlarına istinad edirlər. Bu da ayrı-ayrı problemlərə yanaşmada ikili standartların tətbiq olunması ilə nəticələnir. Beynəlxalq nizamı pozan böyük dövlətlər müəyyən ölkələrə qarşı əsaslı qərarlar qəbul edərək orada müxtəlif bəhanələrlə dövlət çevrilişləri edir, həmin ölkələri kaos yuvasına çevirərək günahsız dinc insanları fəlakətlərə sürükləyirlər. Buna misal olaraq "ərəb baharı" nı göstərmək olar. Hazırda "ərəb baharı" 10 ildən çoxdur ki, bəzi ölkələrin və xalqların qanlı münaqişələr mənşəsinə böyülməsi, dinc insanların səfəltə düşməsi, təbii sərvətlərinin isə imperialist böyük dövlətlər tərəfindən talan edilməsi ilə müşayiət olunur.

Dünyada mövcud olan ikili standartların, beynəlxalq hüquq normalarının işləməməsinin acı təcrübəsini Azərbaycan da yaşayıb. 1990-cı illərin əvvəlində Ermənistan xarici havadarlarının dəstəyi ilə torpaqlarımızın 20 faizini işğal edərək dünya birliyi buna sordu. 1993-cü ildə BMT Təhlükəsizlik Şurası Ermənistan hərbi birləşmələrinin Azərbaycan ərazilərindən qeyd-şərtsiz çıxarılması haqqında 4 qətnamə qəbul etsə də, həmin qətnamələr 27 il kəğız üzərində qaldı. Azərbaycan beynəlxalq birlikdən bu qətnamələrin icra edilməsi üçün Ermənistanla qarşı addımlar atılmasını tələb etsə də, heç bir tədbir görülmədi. Halbuki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının bəzi qətnamələri bir neçə saat ərzində icra olunub. Çünki həmin məsələlər böyük dövlətlərin maraqlarına uyğun idi. Azərbaycan isə 27 il gözöldəndən sonra bu qətnamələri öz gücünə icra etməyə məcbur oldu. Belə ki, 2020-ci ilin

44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan öz torpaqlarını erməni işğalından azad edərək beynəlxalq hüquq bərpası etdi. Ötən ilin sentyabr ayında Qarabağda keçirilən antiterror tədbirləri nəticəsində isə suverenliyimiz tam təmin olundu. Amma hər zaman beynəlxalq hüquqdan danışan bəzi böyük dövlətlər Azərbaycanın haqq işinə mane olmağa çalışsalar da, buna nail ola bilmədilər. Onlar həm 44 günlük müharibə, həm də antiterror tədbirləri zamanı ölkəmizə qarşı hədə-qorxu, təhdid dili ilə danışmağa çalışdılar. Prezident İlham Əliyev yanvarın 10-da yerli televiziya kanallarına müsahibəsində bu məsələyə toxunub. Dövlətimizin başçısı deyib: "İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra Qarabağda nələr baş verdiyindən tam xəbərdar idik, həm vizual, həm operativ nəzarət edirdik. Yəni bunu Ermənistanla çatdırmağa çalışdırdıq ki, bu, bizim nəzarətimizdədir və istənilən an biz əməliyyat keçirə bilərik".

Həm Ermənistan rəhbərliyinə, həm də beynəlxalq aktorlara bir dəqiqə ərzində düyməyə basıb bu əməliyyatı keçirəcəyini, onların heç nə də etməyəcəklərini açıq şəkildə dediyini vurğulayan dövlətimizin başçısı bildirdi: "Bu hadisələrin gedişatı onu göstərdi ki, - hesab edirəm, bu, təkcə Ermənistan üçün yox, Ermənistanın arxasında dayananlar üçün də bir dərs olmalıdır. - bizimlə hədə-qorxu dili ilə, yaxud da tələklərlə davranmaq mümkün deyil".

Özəri bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etmiş Azərbaycan artıq regionda yeni realitələri yaradıb. Eyni zamanda, dövlətimiz davamlı olaraq təhlükəsizlik tədbirləri görür, öz hərbi və iqtisadi gücünü artırır. Bütün bunlar müstəqil dövlətimizi beynəlxalq təhdidlərdən qorumaq üçün vacib amillərdir. Eyni zamanda, Cənubi Qafqaz regionunun lider dövləti olan Azərbaycan müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində etibarlı tərəfdaş kimi tanınır və dünyada böyük etimad qazanıb. Ölkəmiz xarici siyasətində milli maraqlar və beynəlxalq hüquq normaları ilə yanaşı, sülh, sabitlik, inkişaf,

Prezident sərəncam imzaladı

Baba Vəziroğlu "Şərəf" ordeni ilə təltif edilib

Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin 11 yanvar 2024-cü ildə imzaladığı Sərəncama əsasən, Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Baba Vəzir oğlu Məsimov (Baba Vəziroğlu) "Şərəf" ordeni ilə təltif edilib.

Qeyd edək ki, yanvarın 10-da Baba Vəziroğlunun 70 yaşı tamam olub.

"Yeni Azərbaycan" qəzeti şairi yubileyi və yüksək təltif münasibəti ilə təbrik edir.

qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq kimi meyarları da əsas götürür, beynəlxalq münasibətlər sistemində yeni və daha mütərəqqi dəyərlər təqdim edir. Digər tərəfdən, ölkəmiz həm ikitərəfli münasibətlərini, həm də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində səmərəli və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq əlaqələrini uğurla davam etdirir. Bütün bu amillər təbii ki, Azərbaycanın güclənməsini istəməyən xarici dairələrə də tutarlı cavabdır. Yəni ölkəmizin dünya miqyasında yüksək nüfuz və güclü mövqeyi həmin dairələrin təhdid cəhdlərinin qarşısını alan amillər sırasında

N. BAYRAMLI

Zəngəzur dəhlizi Meğri ərazisindən keçməlidir

Postmüharibə dövründə 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərəfli Bəyanatda öz əksini tapan Azərbaycanın əsas hissəsi ilə üç onillik ərzində blokada şəraitində yaşamaq məcburiyyətində qalan Naxçıvan ərazisində kommunikasiyaların açılması müddəasının yerinə yetirilməsi regionda qarşılıqlı etimad

quruculuğu, əməkdaşlığın genişləndirilməsi baxımından çox zəruridir. Ancaq müharibənin başa çatmasından sonrakı üç ildə məğlub Ermənistan Qərbdəki müəyyən dairələrin təhriki ilə manipulyasiyalara əl atmaqla sözügedən sənədlə üzərinə götürüldüyü öhdəliklərdən yayınır. Qalib Azərbaycanın

prinsipial mövqeyi isə bəhs olunan müddəanın tam şəkildə yerinə yetirilməsinə nail olmaqdan ibarətdir. Xatırladaq ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Naxçıvanla Azərbaycanın əsas hissəsini birləşdirəcək kommunikasiya dəhlizini tarixi gerçəkləklərə əsaslanmaqla, Zəngəzur dəhlizi adlandırılıb və bu termin beynəlxalq səviyyədə də məhz belə qəbul olunub. Prezident İlham Əliyev Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı respublikamızın prinsipial yanaşmasını növbəti dəfə yanvarın 10-da yerli televiziya kanallarına müsahibəsində diqqətə çatdırıb.

Ən cəlbədicə marşrut

Zəngəzur dəhlizinin açılması Azərbaycanın tarixi, milli və strateji maraqları çərçivəsindədir. Dəhliz fəaliyyətə başladıqdan sonra Azərbaycanın tranzit imkanları daha da genişlənməyə başlayacaq. Son illərdə Azərbaycan Avrasiyanın yeni nəqliyyat xəritəsini formalaşdırıb və hazırda bu geniş coğrafiyanın bütün əsas yolları məhz ölkəmizdə kəşifdir. Zəngəzur dəhlizi bu bağlamda yeni və çox mühüm halqa təşkil edəcək. Dəhliz boyunca yaradılacaq demir və avtomobil yolları məhz ölkəmizin ərazisində Şərqi-Qərbi və Şimal-Cənub marşrutlarına inteqrasiya ediləcək. Azərbaycanın Xəzər dənizində ən böyük limanı, həmçinin işğaldan azad edilmiş ərazilərdə inşa olunan üç beynəlxalq səviyyəli aeroportun yaradılması imkanları da nəzərə alsaq, belə bir qənaətdə edə bilərik: Zəngəzur dəhlizi beynəlxalq səviyyədə daşınan üçün ən cəlbədicə marşrutlardan birinə çevriləcək.

Zəngəzur dəhlizinin yaradılmasında region dövlətləri ilə Azərbaycanın maraqları üst-üstə

sonra Azərbaycan ərazisindən keçməklə Rusiyadan Ermənistanla demir yolu xəttinin açılma ehtimalı realdır. Həmçinin Rusiya ilə İran arasında Naxçıvan ərazisi ilə demir yolu bağlantısı yaranacaq. Bundan başqa, İran ilə Ermənistan, Türkiyə ilə Rusiya arasında demir yolu bağlantısı olacaq. Beləliklə, bütün region ölkələri yeni infrastruktur layihəsindən fayda götürəcək.

Zəngəzur dəhlizinin yaradılmasında ən mühüm məqamlardan biri isə Türkdillil ölkələr arasında əlaqələrin genişlənməsi üçün yeni imkanların yaranması ilə bağlıdır. Söhbət 1.4 trilyon dollardan çox nominal ümumi daxili məhsulu olan Türkdillil ölkələri strateji və iqtisadi baxımdan birləşdirəcək dəhlizdən gedir. Perspektivdə Zəngəzur dəhlizi üzrə çəkilən demir, həm də avtomobil yolları Naxçıvandan keçməklə Türkiyəyə qədər uzanacaq. Beləliklə, Azərbaycanı Türkiyə ilə birləşdirən ikinci demir yolu şəbəkəsi yaradılacaq.

Məğlub Ermənistanın piar aksiyası

Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, havadarlarından təlimatlar alan məğlub Ermənistan Zəngəzur dəhlizinin açılmasını yubatmaqdan ötrü müxtəlif manipulyasiyalara əl atır. Aradan üç il vaxt ötüüb, ancaq bu ölkə öz öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi istiqamətində hər hansı bir əməli iş görməyib. Son olaraq Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan Tbilisidə İpək Yolu Forumunda "sülhün kəşifçisi" adlandırıldığı hansısa bir layihədən bəhs etdi. Sözdə layihə guya Azərbaycan, Türkiyə, İran, Gürcüstan və Ermənistan arasında kommunikasiyaların, belə deyək, inkişafını nəzərdə tutur. Ermənistanın baş naziri bunu yeni bir təşəbbüs kimi səsləndirdi. Halbuki, Azərbaycan üç ildir ki, regional kommunikasiyaların açılmasını təkid edir və bu istiqamətdə konkret addımlar atır.

Bütövlükdə, regionda respublikamızın iştirakı olmadan hər hansı bir nəqliyyat layihəsinin həyata keçirilməsi mümkün deyil. Ölkəmiz Avrasiyada bir qovşağ qismində çıxış edir. Bu geniş coğrafiyada ən optimal nəqliyyat marşrutları məhz respublikamızın ərazisindən keçir. Prezident İlham Əliyev bəhs olunan müsahibəsində Ermənistan tərə-

findən səsləndirilən "sülhün kəşifçisi" deyilən layihəni piar aksiyası kimi səciyyələndirib. Çünki Ermənistan üçtərəfli Bəyanatın müddəasını yerinə yetirmir və faktiki olaraq öz öhdəliyinə laqəydir yanaşır. Ona görə bunu pərdələmək, eyni zamanda, "Zəngəzur dəhlizi" sözünü unudurmaq üçün belə bir təklif irəli sürüb. "Onu da bildirməliyəm ki, "Zəngəzur dəhlizi" sözü onları çox qıcıqlandırır və mən deyəndə ki, axı dəhliz hər hansı bir ölkənin suverenliyini şübhə altına almır, - Şimal-Cənub dəhlizi var, Azərbaycan ərazisindən keçir. Bu, o demək deyil ki, bizim suverenliyimiz burada şübhə altına düşür. Şərqi-Qərbi dəhlizi var, - amma nədənsə Ermənistan da bu dəhliz sözünə münasibət bir az forqlıdır. Ona görə bu erməni yol kəşifçisi, ya yolayırıcı, ondan sonra bunu "sülh yol kəşifçisi" adlandırmışlar. Amma faktiki olaraq bu, piar aksiyadan başqa bir şey deyil", - deyər Prezident İlham Əliyev bildirdi.

Azərbaycan vətəndaşlarının sərbəst keçidi təmin olunmalıdır!

Zəngəzur dəhlizinin önəmini bir neçə aspektdən dəyərləndiririk. Bu marşrutun ən önəmli cəhətlərindən biri isə onun Naxçıvanla Azərbaycanın əsas hissəsini birləşdirəndir. Dəhlizin açılması ilə Naxçıvanın üç onillik ərzində davam edən blokadasına son qoyulacaq. Qarşı tərəf Zəngilanla Ordubad arasındakı ərazidə bizə maneəsiz keçid verməlidir. Bu, onların öhdəliyidir. Azərbaycanın prinsipial yanaşmasını diqqətə çatdıran dövlətimizin başçısı "Mən artıq demişəm, bir daha demək istəyirəm, Azərbaycanın Azərbaycanla gedən yüklər, vətəndaşlar və avtonəqliyyat vasitələri heç bir yoxlamadan keçmədən, gömrük inzibatçılığına cəlb edilmədən sərbəst keçməlidirlər. O ki qaldı, digər ölkələrin yüklərinə, əgər, məsələn, Orta Asiyada Türkiyəyə bir yük Ermənistan ərazisindən göndərilirsə və hətta Azərbaycan Türkiyəyə hansısa bir yük göndərilirsə, təbii ki, bütün gömrük rüsumları da ödənilməlidir. Yəni bu, çox ədalətli mövqedir", - deyər bildirdi.

Digər bir önəmli məsələ marşrutun təhlükəsizliyi ilə bağlıdır. Ermənistan bu məsələdə də manipulyasiyalar işlədərkə bildirir ki, yola nəzarət bu ölkənin özü tərəfindən təmin olunmalıdır. Ermənistanın qarantiyaları bizə kifayət deyil. 10 noyabr Bəyanatında göstərilib ki, Rusiya sərhəddəki 42-43 kilometr ərazidə təhlükəsizliyi və nəzarəti həyata keçirir və bu öhdəlik yerinə yetirilməlidir. Ermənistan isə bundan indi boyun qaçırmaq istəyir. Halbuki bu da məntiqli deyil. Çünki Rusiya sərhəddəki Ermənistanın, İrəvanın aeroportundadır, Ermənistan-İran, Ermənistan-Türkiyə sərhəddindədir. Niyə orada onlar qala bilərlər, amma burada qala bilməzlər? Sadəcə olaraq, bu, bir bəhanədir ki, Zəngəzur dəhlizi açılmasın. "Biz üç il gözləmişik, bizi ittiham edirdilər ki, biz güc tətbiq edərək o yolu açacağıq. Halbuki bu, cəfəng bir ittiham idi. Onu da bildirməliyəm ki, bu şeylərlə, belə ucuz şeylərlə yayan da

Fransadır. Biz dəqiq bilirik ki, hər yerdə danışırdılar və bu gün də yəqin davam edir ki, bu gün-sabah Azərbaycan Ermənistanla hücum edəcək. Halbuki bunun heç bir əsası yoxdur, heç bir bəhanə də getmir və bu gün hazırlığı gizlətmək də mümkün deyil. Çünki hər şey yuxarıdan, peykdən görünür, digər informasiya mənbələri var. Biz, sadəcə olaraq, üç il gözləmişik, görəndə ki, bu alınmır, bizim başqa yolumuz qalmayıb. Biz qısa yolla Azərbaycanın əsas hissəsini Naxçıvanla birləşdirəliyik və bildiyiniz kimi, İrənlə artıq razılıq da əldə edildi, nəinki razılıq, təməl-qoyma mərasimi keçirildi. İndi Ağbənd istiqamətində artıq birinci körpünün inşası başlanmışdır və ikinci körpü də Ordubad istiqamətində nəzərdə tutulur. Yəqin ki, bu il biz ona da başlayacağıq", - deyər Prezident İlham Əliyev bildirdi.

Suveren işimiz

Yaranmış reallıq fonunda Azərbaycanın Naxçıvanla birbaşa bağlantını təmin etmək üçün İran ərazisindən alternativ yolun çəkilməsini qonşu dövlətə razılaşdırma o anlama gəlir ki, Ermənistan yenə dalaşmaq istəyir. Azərbaycanın prinsipiallığı və optimal variant seçməsi Ermənistanı və bu ölkənin havadarlarını təşvişə salıb. İndi onlar vumuxurlar, əl-ayağa düşüblər. Bir qədər bundan əvvəl Amerika Dövlət Departamentinin rəhbərinin müavini anlaşılmaq istəməmişdi ki, yol ya Ermənistanın keçəcəyi, ya da ki, biz imkan verməyəcəyik. ABŞ rəsmisinin ifadə etdiyi fikirlərdə məntiq yoxdur. Axı Azərbaycan üç ildir təkid edir ki, Ermənistan daşı otağında tüksün və yolu açsın. Qarşı tərəf bunu etmir. İndi də ölkəmizi alternativ marşrut seçməkdə ittiham edirlər. İttihamlar məhz layihəni yubadan tərəfə yönəldilməlidir. Yolun Ermənistan ərazisindən açılmasına şərait yaradılmalı-

Mübariz ABDULLAYEV

Parisin havadan asılı qalan tezisləri...

Fransanın siyasəti Qafqazda gərginliyin artmasına səbəb olur

Postmüharibə mərhələsində Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin tənzimlənməsində, sülhəratma prosesində yer almağa cəhdlər göstərən

Fransa əslində, birtərəfli və qərəzli yanaşma ortaya qoyur. Son zamanlar prezident

Emmanuel Makron və Fransanın digər rəhbərli rəsmi şəxsləri tərəfindən tez-tez anti-

Azərbaycan bəyanatlarının, Parisin BMT Təhlükəsizlik Şurasına təqdim etməyə çalışdığı qətnamələrin şahidi oluruq. Eyni zamanda, bu ölkə tərəfindən Ermənistan yeni müharibəyə təhrik edilərək silahlandırılır. Bəs bütün dünyaya demokratiya dərsi keçmək iddialarında bulunan Fransanın ölkəmizə belə mənfi münasibətinin səbəbi nədir? Paris Bakıdan nə istəyir?

Fransa siyasətində nəsil dəyişməsinin kədərli izləri

Azərbaycanın Fransaya münasibətində hər hansı bir qərəzi yoxdur. Respublikamız çoxvektorlu xarici siyasət kursuna sadiq qalaraq bu ölkə ilə də qarşılıqlı maraqlar əsasında əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsində hər hansı bir problem görmür. Problem yalnız Fransanın, daha dəqiq desək, bu ölkənin hazırkı iqtidarının respublikamıza qərəzli münasibət bəsləməsindədir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu günlərdə yerli televiziya kanallarına verdiyi geniş müsahibəsində müstəqillik dövründə Azərbaycan-Fransa münasibətlərinin tarixinə qısa nəzər salıb. Dövlət başçımızın bildirdiyi kimi, əslində, hər şey çox yaxşı başlamışdı. Ötən əsrin doxsanıncı illərində və sonrakı mərhələdə münasibətlər kifayət qədər normal idi.

Münasibətlərin korlanmasının bizim torpaqlarımızın işğal altında olması, yaxud sadəcə, Fransanın siyasi müstəvisində nəsilərin dəyişməsi ilə bağlı olması başqa məsələdir. Əvvəllər ATƏT-in Minsk qrupunun üç həmsədrindən biri olan Fransa tərəfindən hər halda balans qorunurdu. Prezident İlham Əliyev müsahibələrindən birində Fransanın necə ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri olması barədə danışdı. Səbiq dövlət başçısı Jak Şirak uzun müddət Prezident Heydər Əliyevi Fransanın həmsədrliyinə razı salmaq istəyirdi. Ulu Öndər isə bundan imtina etdi. Prezident J.Şirak Fransanın neytral qalacağına Heydər Əliyevi necə inandırmağa çalışdığı və sonradan buna nail olduğu barədə xatirələrini də bölüşüb. O bildirdi ki, öz vədini Heydər Əliyev həyatda etmədiyi dövrdə də yerinə yetirir. Beləliklə, balans müəyyən qədər saxlanılırdı. Ancaq Prezident İlham Əliyevin bildirdiyi kimi, balans, hətta Fransa tərəfindən İkinci Qarabağ müharibəsində qədər pozulmuşdu və bu, görünür ki, Fransanın xarici siyasətində fundamental əsasların nəsil dəyişikliyi səbəbindən baş vermişdi.

"Biz hazırda bunu təkə Fransada deyil, həm də Avropa ölkələrinin əksəriyyətinə müşahidə edirik. Öz ölkəsində və beynəlxalq arenada böyük nüfuz sahibi olan insanlar siyasət səhnəsindən getdikləri və ümumilikdə, təsədüfi adamlar - populistlər, demaqqoqlar gəldilər və bunun nə ilə nəticələndiyini hamımız görürük", - deyərək dövlətimizin başçısı vurğulayıb.

Münasibətlərin gərginləşməsi və qırılması mərhələləri

Münasibətlərin gərginləşməsinə gəlincə, bu, artıq İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı başladı. Həmin vaxt 44 gün ərzində Fransa prezidenti dəfələrlə Azərbaycanın dövlət başçısına telefon açaraq müharibənin dayandırılmasını istəyirdi. Ancaq onun istəyi baş tutmadı və Azərbaycan öz mövqeyində qətiyyətli qaldı. Müharibə yalnız ölkəmizin şərtləri təmin olunmaqla dayandırıldı. Bunu xatırladan Prezident İlham Əliyev "Detallara varmaq istəmirəm, çünki bu danışıqlar məxfi xarakter daşıyırdı, lakin danışdığımız məsələlərin bir hissəsi artıq ictimaiyyətə məlumdur. Hər halda onlar heç nəyə nail ola bilmədilər və müharibə Prezident Makronun və ya hər hansı başqa şəxsin deyil, Putinin vasitəçiliyi ilə dayandırıldı. Üçtərəfli Bəyanat da Fransa, Azərbaycan və Ermənistan arasında deyil, Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan arasında imzalandı", - deyərək bildirdi.

Düşünmək olardı ki, müharibə bitib və artıq Fransa qərəzli mövqə sərgiləməsinə dayandıracaq. Beləliklə də, ikitərəfli münasibətlərimizdə sağlam məntiq üstün olacaq və körpülər yandırılmayacaq, çünki bu, prinsip etibarilə nə Fransaya, nə də bizə lazımdır. Hərçənd hər bir ölkə bir-birini unudaraq sakit yaşaya da bilər. Ancaq biz nəyin şahidi olduq? Fransa başda E.Makron olmaqla Ermənistan birtərəfli qaydada dəstəkləməkdə davam etdi. Həm Fransa parlamenti, həm də Senat qondarma "Artsax"-ı tanıdı. Prezident İlham Əliyev qondarma "Artsax"-ın dislokasiyası barədə tövsiyələrini xatırladı. Bildirilib ki, onlar öz qüvvəsindədir, bəlkə də indi lokasiyanı dəyişmək olar. Çünki Paris meri Qarabağdan çıxanlara fəxri vətəndaşlıq verir. Dövlət başçımız yeni təklifini də səsləndirib: Bəlkə də fəxri sözlərini real vətəndaşlıq ilə əvəz etsinlər, onları Parisin mərkəzində yerləşdirsinlər və orada Artsax respublikası elan etsinlər...

İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra münasibətlər gərgin olsa da, münasibətlər mövcud idi. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycan prezident Makronun Praqadakı görüşdə iştirakına razılıq verdi və başqa səviyyələrdə də təmaslar oldu - həm Fransa xarici işlər nazirinin Azərbaycan səfəri, həm də respublikamızın nümayəndələrinin bu ölkəyə səfərləri baş tutdu. Anti-terror tədbirlərindən sonra isə münasibətlər mahiyyətcə dayandırılıb ki, bu da ölkəmizin deyil, məhz Fransanın günahı ucbatından baş verib. "Sadəcə, Fransa artıq heç bir başqa amillərlə məsələlərimizə qətiyyətli anti-Azərbaycan fəaliyyəti aparmağa başladı - qətnamələrin qəbul edilməsi cəhdləri, bundan sonra BMT Təhlükəsizlik Şurası platformasında Azərbaycan qarşı sanksiyalar tələbi. Zənnimcə, ən azı 5 dəfə bu cür cəhdlər edildi və onların hamısı tam uğursuzluqla nəticələndi, çünki ölkələrin əksəriyyəti bizi dəstəklədi və bu qətnaməni qəbul etməkdən çəkinməyə hazır deyildi. Həmçinin düşünürəm ki, Avropa İttifaqının onlara qəbul etməməsi də böyük bir zərbə oldu, həttdə molum oldu ki, Avropa İttifaqı diplomatik siyasətinin rəhbəri təsəffüf ki, Fransanın Azərbaycana qarşı siyasətinə dəstək verənlərin arasında yer alıb. Lakin ümumilikdə, Avropa İttifaqı ölkələri Azərbaycana münasibətdə vahid mövqə üzrə razılığa gələ bilmədilər, Fransa isə məhz sanksiyalarda və başqa addımlarda ısrar edirdi. Artıq bu tezislər səsləndirilib və onlar belə desək havadan asılı qalıb, sözdən əmələ keçməyib", - deyərək Prezident İlham Əliyev bildirdi.

Postmüharibə dövründə məğub Ermənistanla müəyyən revanşist qüvvələr baş qaldırıb. Belələri həm hakimiyyəti komandasında, həm də müxalifətdə var. Sülh danışıqlarından danışan Ermənistan eyni zamanda silahlanmaya rovac verir. Burada da Fransa öndə gəlir. Bunu diqqətə çatdıran Prezident İlham Əliyev bildirdi: "Bu gün Ermənistanı silahlandıran, onlara ürok-dirok verən, onların hərbiçilərinə hazırlayan və növbəti müharibəyə hazırlayan ölkə Fransadır. Ona görə mən deyəndə ki, Fransanın siyasəti Qafqazda gərginliyin artmasına səbəb olur, məhz bunu nəzərdə tuturdum".

Azərbaycan bu ölkəyə öz meydanında qalib gəlir

Biri Natəvanın məzarını, digəri şairənin abidəsini dağıdır...

Öz meydanında Azərbaycana uduzan, respublikamızın bu ölkənin müstəmləkə və sümürmə siyasətini ifşa etməsinə dözə bilməyən E.Makron iqtidarı qəzəbini Azərbaycan şairəsi Natəvanın Evian-le-Bon şəhərində ucaldılmış abidəsindən acizənə şəkildə qısa almaqla soyutmağa çalışır. Özüni bütün dünyada "mədəniyyət və demokratiya beşiyi" kimi təsdiqləmək üçün dərindən-qabıqdan çıxan Fransada Azərbaycan mədəniyyətinə qarşı əsl mədəniyyətsizlik, vandalizm əməli törədilib. Belə ki, Evian-le-Bon şəhərinin meriyası buradakı "Azərbaycan parkı"nda ölkəmizlə bağlı bütün yazıları yığışdırılmasını qərarını qəbul edib. Eyni zamanda, parkdakı Azərbaycan şairəsi Xurşidbanu Natəvanın heykəlinə qarşı hörmətsizlik edilib. Son günlərdə parka və abidəyə vandal münasibətlə bağlı yeni xəbərlər yayılıb. Verilən məlumata görə, Natəvanın heykəlinin üzünə qırmızı boya atılıb, heykələ fiziki xələ vurularaq onun ayrı-ayrı hissələri sındırılıb. Sonradan abidənin mühafizəsi məqsədilə onun üzünə örtük çəkilib. Bütövlükdə, abidənin götürülməsi məsələsi də gündəmə gəlib.

Evian-le-Bon şəhərindəki "Azərbaycan parkı"na və Natəvanın heykəlinə qarşı belə hörmətsizlik ondan xəbər verir ki, E.Makron hakimiyyəti ölkəmizə qarşı qərəzçilik siyasətini indi də mədəniyyət və incəsənət müstəvisinə transfer edib. Natəvan bir şairədir, özündən sonra şairələrini yadigar qoyub. "Azərbaycan parkı" isə şəhər sakinlərinin və turistlərin istirahət məkanındır. Digər bir məqam: Heykəldə Natəvan Fransanın hər halda sözdə böyük önəm verdiyi dəyər əsasında - azad qadın obrazında təqdim olunub. Budurmu E.Makron hakimiyyətinin Fransanın dəyərlərinə hörməti? Bir şairənin heykəlinə qarşı edilən vandallıq indiki Fransanın tarixi ənənələrindən nə qədər uzaq düşdüyünü təccüss edir ki, bunun da məsuliyyəti ilk növbədə hakimiyyətin üzünə düşür. Hasıl olan qənaət ondan ibarətdir ki, prezident E.Makron Fransanın ənənələrinin davam etməsi, zənginləşdirilməsi qayğısına ümumiyyətlə qalmayıb, əksinə ümumbəşəri siviyyəti dəşayan dəyərlərə arxa çevirib.

Fransanın Natəvanın Evian-le-Bondəki həkəldən qısa almaq cəhdi işğal dövründə şairənin Qarabağdakı məzarının dağıdılmasını xatırladı. Bəd əməllər necə də oxşardır. Biri Natəvanın məzarından, digəri isə onun heykəlinin qısa almağı özlərinə rəva görüb. Sevimli şairəmiz Natəvan ölkəmiz və xalqımız üçün bir dəyərdir. Buna görə də bizim də Fransanın Evian-le-Bon şəhərində törədilən vandallıq əməlinə cavabımız özünü çox göstəltməyib. Bunu diqqətə çatdıran Prezident İlham Əliyev "Təbii ki, biz də adekvat cavab veririk və indi də buna davam edirik. Amma bu, deyil bilərəm ki, artıq kim, gücəzlük və istərliklərin özünü heykəldə göstərdiyi mənavi dəqərdəsiyanı biddir. Yəni burada onlar praktik olaraq ermənilərdən az fərqlənirlər. Çünki ermənilər Natəvanın Ağdamdakı məzarını qazıblar, heykəlini məhv ediblər. Biz onu bərpa etdik, daha doğrusu, yenidən dəqiq surətini ucaldıq. Fransa isə Natəvanın həmin ölkədə heykəlini təhqir edir. Göründüyü kimi, burada bir oxşarlıq var", - deyərək vurğulayıb.

MÜBARİZ

Niderlandın beynəlxalq bank və maliyyə xidmətləri korporasiyası "ING" ("Internationale Nederlanden Groep") Azərbaycan pul siyasəti ilə bağlı proqnozunu sabit saxlayıb. Təşkilat Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) 2024-cü il üzrə uçot faiz dərəcəsi üzrə proqnozunu 8% müəyyən etməsinə əsaslanaraq belə bir qiymətləndirmə verib. Qeyd edək ki, Mərkəzi Bank 2023-cü ilin dekabrındakı sonuncu iclasında uçot dərəcəsini 8,5 faizdən 8 faizə, faiz dahlizinin aşağı haddini 7 faizdən 6,5 faizə endirib. Mərkəzi Bank bu qərarı ölkə üzrə faktiki və proqnozlaşdırılan inflyasiyanın hədəf dahlizinə, inflyasiya gözləntilərinin

2024-cü ildə uçot dərəcəsi sabit qalacaq, yoxsa...

stabiləşməsinə, eləcə də valyuta bazarında təklifə əsaslanmaqla qəbul edib. Belə ki, 2023-cü ilin oktyabr ayından sonra inflyasiyanın stabiləşməsi, noyabrda yenidən

bir neçə bənd azalması və dekabrda birtərəfli inflyasi göstəricisinin qeydə alınması bu qərarın verilməsində həlledici amil olub. "Internationale Nederlanden Groep" in Azərbaycanla bağlı sabit proqnozundan belə qənaətə gəlmək mümkündür ki, Azərbaycanda 2024-cü il ərzində uçot dərəcəsi indiki həddə, yəni məqbul qənaətbəxş səviyyədə saxlanılacaqdır. Eləcə də Mərkəzi Bank bildirib ki, 2024-cü ildə faiz dahlizinin parametrləri ilə bağlı növbəti qərarlar inflyasiya mühitində xarici və daxili amillərdən asılı olaraq veriləcəkdir. Bütün bunlar onu göstərir ki, Azərbaycan uçot dərəcəsinin sabit qalmasında inflyasiya amili-

nə diqqət yetiriləcək. Əgər inflyasiya yenidən ikirəqəmli həddə keçərsə MB faiz dahlizini parametrlərinə yenidən baxa, daha doğrusu, uçot stavkasını artırma bilər.

Bəs, ehtimallar necədir, inflyasiyanın 2024-cü ildə artması gözlənilirmi?

İlk olaraq qeyd edək ki, Azərbaycanda inflyasiyanın əsas ocaqları idxal faktoru ilə daha sıx bağlıdır. İllik inflyasiya xarici amillərin təsirləri ilə azala, yaxud çoxala bilər. Məlumdur ki, ölkəmizdə 10 faizlik inflyasiyanın təxminən 3 faiz bəndi yerli istehsalda və daxili tələbdən formalaşır. Qalan, 7 faiz idxaldan formalaşır. Belə ki, ticarət dövriyyəsində 12-14 milyard dollarlıq idxal payı olan Azərbaycana idxal inflyasiyası təzyiçidir. Xüsusilə də idxal zənbilində ən azı 2,5 milyard dollar həcmində ərzaq mallarının qiymətləri dünyadakı bahaşmaların fonunda dayanır. Həmçinin qeyri-ərzaq mallarının da idxal dəyəri artır. Bu, o deməkdir ki, hazırda qeydə alınmış 9 faizlik inflyasiyanın tərkibində idxal inflyasiyasının payı 70 faiz, yaxud 6,5 faiz bənd

təşkil edir. Bunun da əsas başlıca səbəbi ərzaq mallarının xaricdən idxalının çox olması ilə yanaşı, həm də yerli qida istehsalında tələb olunan xammal komponentlərinin idxalının çox olması ilə bağlıdır. İdxal məhsullarının baha olmasının isə 2 başlıca səbəbi vardır. Birincisi, dünya bazarında bir çox aqrar və sənaye mallarının qiymətlərinin bahalaşmasıdır. İkinci amil daşınma-nəqliyyat xərcləridir.

Reallıq budur ki, hazırda xarici məşəli inflyasiyanın səngiməsi müşahidə olunur. Qlobal iqtisadi aktivliyin azalması və əksər ölkələrdə həyata keçirilən sət pul siyasəti nəticəsində qiymət indeksi aşağı düşür. Dünya Bankının məlumatına əsasən, əmtəə qiymətləri indeksi ötən ilin dekabr ayında illik əsasda 18,3%, o cümlədən enerji qiymətləri üzrə 23,9%, qeyri-enerji qiymətləri üzrə 4,6% enibdir. BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) məlumatına görə isə ərzaq qiymətləri indeksi noyabr və dekabrda illik əsasda 10,7% azalıb. Beləliklə də, qlobal əmtəə, xüsusilə də enerji və ərzaq qiymətlərində azalmanın davam etməsi Azərbaycanda inflyasiya idxalını azaldır.

Bundan başqa, 2023-cü ildə antiinflyasiya

siya tədbirlərini gücləndirən hökumət komandası 2024-cü ildə də inflyasiyanın iqtisadi artım üçün məqbul səviyyəyə endirilməsinin təmin edilməsi, inflyasiya proseslərinin nəzarətdə saxlanılması, eləcə də bu sahədə qurumlararası koordinasiyanı diqqətdə saxlayacaq. Belə ki, kənd təsərrüfatı və ərzaq məhsulları ilə əlaqəli sahələr üzrə gömrük rüsumları, vergi güzəştlərinin verilməsi, bir sıra xərclərin optimallaşdırılması, həmçinin monetar və fiskal siyasətin sıx əlaqələndirilməsi istiqamətində tədbirlər davam etdiriləcək. Hökumət inflyasiya ilə mübarizə tədbirlərini 2024-cü ildə də prioritet kimi diqqətdə saxlayacaq və iqtisadi siyasətin əsas çərçivə hədəflərinə uyğun olaraq bütün iqtisadi qurumları bu prosese cəlb edəcək. Qiymət bazarlarında ən önəmli nişanlardan biri olan sünü qiymət artımının qarşısının alınmasını da yaddan çıxarmayacaq.

Yuxarıda qeyd edilən amilləri nəzərə alaraq Mərkəzi Bank tərəfindən monetar siyasət tədbirlərinə uyğun qərar veriləcək. Yəni inflyasiya riskləri olmadıqda halda uçot dərəcəsi 8 faiz, faiz dahlizinin aşağı haddi 6,5 faizdə saxlanılacaq. Hətta bu istiqamətdə müsbət dəyişmə baş versə, Mərkəzi Bank faiz dahlizini yenə də endirməyə qərar verə bilər.

Elbrus Cəfərli

Avropada gözlənilən iqtisadi tənəzzül... Azərbaycanca təsirləri mümkündürmü?

Avropa Mərkəzi Bankı Avrozonada iqtisadiyyatında mövcud olan risklərə dair açıqlama ilə çıxış edib. Bankın sədr müavini Luis de Qindos deyib ki, AB ölkələri 2023-cü ilin ikinci yarısında texniki resessiya təhlükəsi ilə üzləşib, xüsusilə də üçüncü rübdə iqtisadi fəallıq bir qədər yavaşlayıb. Zəif artım göstəriciləri dekabr ayında 2023-cü ilin ikinci yarısında da texniki tənəzzülün və qismətdəli dövrə zəif perspektivlərini mümkünlüyünü təsdiqləyən iqtisadi yavaşlamaya işarə edir. Luis de Qindos Avrozona regionunda tikinti və istehsal kimi sektorlarda artım tempərində ümumi yavaşlamanın daha çox nəzərə çarpdığını vurğulayıb.

Xatırladaq ki, məşhur "Bloomberg" agentliyi də koronavirus pandemiyasından sonra ilk dəfə AB ölkələrində resessiyanın gözlənilməsinə dair ehtimallar irəli sürüb. BMT-nin Ticarət və İnkişaf Konfransının (UNCTAD) oktyabrın 4-də dərc olunmuş illik Ticarət və İnkişaf Hesabatında da sət pət siyasi fonunda Avropada tənəzzül meyillərinin əlamətlərinin olmasına işarə edilib.

Proqnozlara görə, Avrozonada ÜDM cari ildə 0.6 faiz artacaq.

Yüksək faiz dərəcələri, enerji bazarında potensial problemlər və geosiyasi qeyri-sabitlik kimi amillər iqtisadi tənəzzülün daha da dərinləşməsinə səbəb ola bilər. Məsələ ondadır ki, gözlənilən texniki tənəzzülün qaynağı iqtisadi amillərə yanaşı, geosiyasi proseslərə də əlaqələndirilir. Belə ki, 2024-cü ildə ABŞ-da keçiriləcək prezident seçkiləri əra-

fənsində siyasi gərginliyin artması, Rusiya və Ukraynada müharibə və digər faktorlar avrozonada iqtisadiyyatı üçün riskin siyasi mənəbənini təşkil edir.

Yeri gəlmişkən, "Fitch Ratings" beynəlxalq reyting agentliyi də global iqtisadiyyat barədə ilkin proqnozlarını irəli sürərək 2024-cü ildə global iqtisadi artımın zəifləyəcəyinə diqqət çəkib. "Fitch Ratings" bildirir ki, ötən il ölkədə karbohidrogen (neft qaz) sektorundan asılılığın azalmasına baxmayaraq, dünya iqtisadiyyatı üçün sənaye bölmələrinin inkişafında əsas təchizat komponentlərində tarazlığın tam bərpa edilməməsi, xarici ticarət balanslarındakı qeyri-müəyyənliklər, tədiyyə balanslarında azalmalar ümumi artımın irəliləməsinə mane olur.

Sözsüz ki, resessiya meyilləri şəraitində Avropa ölkələri üçün bir sıra iqtisadi-fiskal problemləri meydana çıxaracaq. Avrozona üçün ən böyük risk "kiçildici pul siyasətinin uzadılması" və xüsusilə AB-nin əsas iqtisadi güc qütübü olan Almaniya da fiskal stimulu azaldılması ola bilər. Bu isə ölkələrin əksəriyyətinin sət büdcə qənaəti rejiminə keçməyə, bir çox sahələrdə investisiyaları azaltmağa qərar verməsinə səbəb olacaq.

Bundan başqa, daşınmaz əmlak sektorunda risklər real iqtisadiyyatda uzunmüddətli sərmaə proqramlarını təxirə sala, istehlakçı inamının aşağı səviyyəsini möhkəmləndirə bilər. Nəticədə real sektorda əməkhaqqı artımları, sosial siyasət tədbirlərinin ən azı bir arxaya atılmasına gətirib çıxara bilər. Ən narahatedici məqamlardan biri real artımın ləngliyi və sosial xərclərə xəsislik şəraitində illik inflyasiyanın gözlənilən artım rəqəmini ən azı 3-4 dəfə üstələməsidir. Belə ki, konsensus proqnozları göstərir ki, Avrozonada bu illik inflyasiya 2%-dən yüksək olaçaq ki, bu da real artımdan 3,7 dəfə çoxdur. Hətta 2024-cü ildə regionda istehlak qiymətlərinin artım tempinin 2.5% olacağı ehtimal edilir.

Avrozonada risklərin Azərbaycanca təsirlərinə gəlincə, Azərbaycan Avropa Birliyinin daşınmaz əmlak və səhm, maliyyə sektoru ilə dərinləşən əlaqələrindən resessiyaların ölkəmizə təsirləri mümkün deyil. Beynəlxalq Valyuta Fondunun yaxın dövr üzrə rəyində əsasən, Azərbaycanın dayanıqlı maliyyə vəziyyəti gözlənilməz makroiqtisadi riskləri yumşaltmaqda davam edir. Fondun ekspertlərinin fikrincə, Azərbaycanca neft hasilatı həcmlərinin azaldılması qeyri-neft sektorunun güclü artımı ilə qismən kompensasiya edilə bilər ki, bu da, əsasən, büdcə xərcləri ilə stimullaşdırılır.

"Fitch Ratings" in Azərbaycanla bağlı fikirləri isə nikbin sayıla bilər. Bildirilir ki, son 3 ildə dövlət büdcəsi yeni qəbul edilmiş strategiya və idarəetmə ilə bağlı yeni maliyyə qaydaları konsolidasiya edilmiş xərc artımını nominal şərtlər üzrə məhdudlaşdırır. Yeni qaydalar neft gəlirlərinin xərcləməsinə məhdudlaşdırır ki, bu da qeyri-neft kəsinirinin azalmasına səbəb olur, neft qiymətlərinin dəyişkənliyinə baxmayaraq, hökuməti öz xərclərini təmin etməyə imkan verir.

Elbrus Cəfərlı

Havaların kəskin soyuması ilə respirator viruslara, xüsusilə qripə yoluxanların sayı artıb. Son günlər ölkəmizdə həm uşaqlar, həm böyüklər arasında qripə sürətlə yayılmaqdadır. Bir çox hallarda ağırlaşma ilə müşahidə olunan bu xəstəlik əhali arasında narahatlığa səbəb olub.

Məlumat üçün bildirik ki, qripə "İnfluenza" adlı viruslar tərəfindən törədilən yoluxucu xəstəlikdir. Yüksək hərərət, şiddətli əzələ və oynaq ağrıları, halsızlıq, baş ağrısı, quru öskürək və s. kimi günlük həyat fəaliyyətinə ciddi təsir edən şikayətlərlə müşahidə olunur. Qripə səbəb olan influenza virusunun A, B, C tipləri var. C tipi insanlarda xəstəlik törətmir. A tipi daha yüngül gedişlidir. B tipi isə uşaqlarda daha çox görülür. Xəstəlik insanların tənəffüs sekresiyalarının sağlamlıq insanlara yoluxması nəticəsində yayılır. Xəstəliyin gizli dövrü 1-3 gündür. Qripə xəstələri simptomlar başlamazdan 1 gün əvvəl xəstəliyi digər şəxslərə yoluxdurmağa başlayırlar və təqribən 5 gün yoluxduruculuq davam edir. Uşaqlarda yoluxduruculuq isə 10 günə qədər uzana bilər.

Dünyada qripə öleyhinə peyvənd olunmaq xəstəliklə mübarizənin əsas usullarından biridir. Ötən gün Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyi qripə öleyhinə vaksinasıya ilə bağlı əhaliyə müraciət edib. Nazirlikdən verilən məlumata görə, qış mövsümü və havaların kəskin soyuması ilə əlaqədar ölkə ərazisində kəskin respirator virus infeksiyalarının yayılması gözləniləndir.

Bununla əlaqədar, əhali arasında qripə və kəskin respirator virus infeksiyalarına qarşı profilaktik və əkspepidemik tədbirlərin gücləndirilməsi məqsədilə ölkəmizdə mövsümi qripə qarşı vaksinasıya kampaniyası davam edir.

Bu şəxslər mütləq peyvənd olunmalıdır...

Nazirlikdən bildirib ki, respirator xəstəliklərə görə yüksək risk qrupuna aid olan səhiyyə işçilərinin, həm də qadınların, xroniki tənəffüs sistemi xəstəlikləri olan 6 aylıqdan yuxarı uşaq və böyüklərin qış mövsümündə qripə qarşı peyvənd olun-

Əhaliyə çağırış! Səhiyyə Nazirliyi vaksinasıya tövsiyyə edir...

ması xüsusilə vacibdir: "Əhəlinin sağlamlığının qorunması və kəskin respirator virus infeksiyalarına yoluxma hallarının qarşısının alınması məqsədilə Səhiyyə Nazirliyi risk qrupuna aid ölkə və tənəddəşlərini mövsümi qripə qarşı peyvənd olunmağa çağırır.

Qripə qarşı peyvənd olunmaq istəyən şəxslər yaşayış yeri üzrə uşaq və böyük əhəlinə ambulator-poliklinik xidmət göstərən tibb müəssisələrinə müraciət edə bilərlər".

15 mindən çox şəxs...

TƏBİB-in məlumatına görə, 2023-2024-cü il payız-qış mövsümü ərzində TƏBİB-in tabeliyində olan tibb müəssisələri üzrə 15 550 nəfərin vaksinasıya aparılıb:

"Qripə öleyhinə peyvənd olunmaq istəyən vətəndaşlar regionlar üzrə TƏBİB-in tabeli rayon mərkəzi xəstəxanalarında, Bakı şəhəri üzrə isə müəyyən olunan müvafiq ilkin səhiyyə müəssisələrində ödənişsiz olaraq yararlanıla bilər.

Qeyd edək ki, ölkəyə Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən gətirilən qripə öleyhinə vaksinlər Niderland istehsalıdır. Bu peyvəndlər Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının və Avropa Şurasının tövsiyələrinə müvafiqdir".

50 yaşdan yuxarı insanlar...

İnfeksiyoz Vüqar Cavadzadə "Yeni Azərbaycan" a açıqlamasında bildirib ki, qripə vaksini hər zaman insanlar üçün tövsiyyə olunur: "Uşaqlara bu vaxsın 6 aylıqdan vurulur. 5 yaşından yuxarı uşaqlar və 50 yaşından yuxarı insanlar üçün isə mütləq tövsiyyə edilir. Əsasən də, xroniki xəstəliyi olanlar, hamilə qadınlar, immun sistemi zəif olanların qripə vaksinləri vurdurması vacibdir".

Vaksinin qoruyuculuğu 70-90 - faizdir...

İnfeksiyozin sözlərinə qripə virusu hər il dəyişir. Buna görə də vaksinlər hər il əvvəlki ildə ən çox yayılmış qripə virusuna görə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının məsləhəti ilə hazırlanır: "Bu səbəbdən dolay vaksinasıya əks göstəriş olmadığı təqdirdə hər il aparılmalıdır. Vaksın sayəsində xəstəliyin ağırlaşmalarının qarşısı alınır. Qeyd edək ki, vaksinin qoruyuculuğu 70-90- faizdir.

Y.SAHİB

Qərbdə real təhlükə: BRİKS

Qərbin arzuolunmaz rəqibi BRİKS üzvlərinin sayını get-gedə artırır. Bu günlərdə Latin Amerikası ölkəsi Argen-

tina BRİKS-in sıralarına daxil olmaqdan imtina etsə də, təşkilat əsasən Yaxın Şərq, Cənub-Şərqi Asiya, Latin Ameri-

kası, qismən də Afrika ölkələrinin hesabına genişlənməyi qarşısına hədəf qo-

Ekspertlərə görə, zəngin körfəz ölkələrinin biri-birinin ardınca birliyə daxil olması BRİKS-in iqtisadi inkişafına

seyli müsbət təsir göstərəcək. Qrupdaxili ziddiyyətlərə baxmayaraq, hazırda blok Qərb üçün real təhlükə mənbəyidir.

"Mehriban düşmənlər" bir arada

Analitiklərin fikrincə, BRİKS ittifaqı indiyədək özünün tam potensialını reallaşdırma bilməyib. Blokun Qərbin qarşısına vahid güc kimi çıxmasına məhəz daxili ziddiyyətlər, əks maraqlar əngəl olub. Qrup üzvlərinin hər birinin fərqli milli, siyasi maraqları var və bu məsələ qrupun ümumi siyasi xəttinin müəyyənləşməsinə bir çox hallarda maneə törədir. Məsələn, iqtisadi prizmadan yanaşsaq, Braziliya, Rusiya və Cənubi Afrika Respublikası əmtəə ixracatçıları, Hindistan və Çin isə əksinə, idxalçılarıdır. Siyasi istiqamət etibarı ilə Braziliya, Hindistan və Cənubi Afrika qərbəyönlü demokratiyaya meyilli, Rusiya və Çin isə Qərbdən ixrac olunan dəyərləri milli əməllərin "süzgəc"indən keçirməyə üstünlük verən ölkələrdir. Nəhayət, heç kimə sirt deyil ki, əslində, Hindistanla Çin "mehriban düşmənlər"dür.

Yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, bütün

bu əksliklərə, fərqli mövqelərə baxmayaraq, BRİKS genişlənməyə və vahid güc olmağa doğru real addımlar atmaqda qərarlıdır. Ötən il sıralarına

beş yeni üzv götürən blok Efiopiya, Misir, İran, Səudiyyə Ərəbistanı və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərini birliyə cəlb etməklə həm də yeni ziddiyyətlər yuvasına çevrilib. Bu yeni ildə ittifaqa üzvlüyü gözləyən Argenentinanın prezidenti "kommunistlərlə əməkdaşlıq etmək istəmirik" deyərək, blokda daxil olmaqdan imtina etdi. Argeninin rədd cavabından sonra birlik onun yerinə ötən il daxilindəki vətəndaş müharibəsinə uğurla son qoymuş Efiopiyalı götürməklə kompensasiya etdi.

Bəs blokun yeni üzvləri arasında münasibətlər necədir? Övvəlcə onu deyək ki, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri ilə Səudiyyə Ərəbistanı həmişə olduğu kimi yenə də yaxın tərəfdaşdır. Lakin İran və Səudiyyə Ərə-

bistanı haqqında bu fikri söyləmək olmaz. Hər iki ölkə son on ildə bir-birinin əleyhinə siyasət yürütməklə bölgədə nüfuz sahibi olmaq uğrunda mübarizə aparır. İranın əsasən Rusiyanın, Səudiyyənin isə ABŞ-ın təsir dairəsində olduğunu nəzərə alsaq, regionda toqquşan maraqların əslində, böyük oyunçulara aid olduğunu anlarıq.

Əsas ziddiyyət isə ondan ibarətdir ki, İran hələ də Səudiyyə Ərəbistanının illərlə mübarizə, müharibə apardığı Yəməndəki husi üsyançıların dəstəkləməyə davam edir. Efiopiyada hələlik nisbi sakitlik hökm sürsə də, hökumət miqrantlara qarşı uzun müddətdir davam edən təqiblərin qarşısını almaqda gənaahlıdır və ölkədə hər an coşmağa hazır ictimai narazılıq əhval-ruhiyyəsi mövcuddur. Beləliklə, BRİKS-ə yeni üzvlərin qoşulması blokda çatları doldurmağa yanaşı, daxili ziddiyyətlərin artmasına da səbəb olub.

Maliyyə qaynaqları

BRİKS-in qarşısında duran ən vacib iqtisadi məsələ infrastrukturun maliyyələşdirilməsidir. Hələlik blokun qurduğu yeganə real qurum baş ofisi Şanxayda yerləşən Yeni İnkişaf Bankıdır. Hazırda Braziliyanın keçmiş prezidenti Dilma Rüsselin rəhbərlik etdiyi BRİKS Bankı birlik üzvlərinin daxili problemlərinin həlli üçün kreditlər vermək səlahiyyətinə malikdir. Bu arada BRİKS üzvlərinin hamılıqla razılaşdığı nadir məqamlardan biri də inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyatların inkişafı üçün daha çox maliyyə ehtiyacının olduğu-

nu qəbul etməkdir. Sözsüz ki, birlik üzvləri ayrılacaq maliyyənin Qərb standartları ilə deyil, yerli tələblərə uyğun bölüşdürülməsini istəyir.

İqtisadçılar hesab edirlər ki, Pekinin rəhbərlik etdiyi iki maliyyə institutundan biri - Asiya İnfrastruktur İnvestisiya Bankı (AİİB) kreditor kimi daha yaxşı kapitallaşdırılıb və daha səmərəli fəaliyyət göstərir. AİİB-nin BRİKS-dəki həmkarları ilə müqayisədə daha "cibidolu" bir neçə Qərb tərəfdaşının olması, eləcə də Qərbin rəhbərlik etdiyi əməllə inkişaf banklarından tərəfdaşlar cəlb etməsi bu uğurun əsas səbəblərindən biri sayılır.

İstiqamət: dedollarizasiya

Lakin hələlik Yeni İnkişaf Bankı (YİB) birlik üzvlərinə yüksək həcmli kreditlərin ayrılmasında tərəddüddür.

YİB Rusiyanın Ukraynaya hücumundan sonra onun qurucularından biri olan Rusiyaya qarşı Qərbin təbiiq etdiyi maliyyə sanksiyalarına qoşulmayıb. Bundan sonra beynəlxalq reyting agentliyi "Fitch" bankın reytingini AA+-dən AA-yə endirib. Müqayisə üçün deyək ki, maliyyə qurumu bir vaxtlar global qiymətləndirmədə AAA reytinginə yüksəlmişdi. Buna görə də YİB rəhbərliyi Səudiyyə Ərəbistanı və BƏƏ kimi zəngin neft ölkələrinin ittifaqa cəlb olunması hesabına al-

yansa güclü kapital axacağına ümid edir.

İqtisadçıların fikrincə, Yeni İnkişaf Bankı Rusiya, Braziliya, İran, Səudiyyə Ərəbistanı və digər BRİKS+ üzvlərinin maraqlarına uyğun olan "dedollarizasiya" hərəkatından da faydalana bilər. Lakin bir çox ekspert "dedollarizasiya"nın uğurlu aqibəti barədə proqnoz verməkdən çəkinir. İqtisadi analitiklərə görə, Rusiyadan, İrandan neft alan hər bir ölkə təsdiqləyə bilər ki, dünya dollarla sövdələşmədən qaça biləcəyi zəmandan hələ çox uzadıdır. Ancaq YİB bir məsələdə uğur qazanıb: bu, inkişaf etmək-

Realıq budur ki, Rusiya İrandan pi-lotsuz təyyarələr alır, neftin qiymətinin müəyyən olunmasında Səudiyyə Ərəbistanı ilə əməkdaşlıq edir.

BRİKS Rusiyanın gücünü artırır

Bütün bunlar BRİKS-in hazırkı rəhbərliyi üçün aparıcı prioritetdir. Məlum olduğu kimi, yeni ildən qrupa sədrlik Rusiyanın ixtiyarına keçib. Ona görə düşünmək olar ki, genişləndirilmiş qrupun ilkin gündəliyində əsas yeri Moskvanın prioritetləri tutacaq.

Misir üçün onun elektrik enerjisinə tələbatını 10 faizini ödəmə gücünə malik nüvə reaktoru inşa edir.

Ümumilikdə, əmir etmək olar ki, BRİKS-in genişlənməsi Qərbin Rusiyaya təzyiqlərinin zəifləməsinə səbəb olacaq. Nə qədər ki, Ukrayna və Qəzəda müharibə ocaqları sönməyib, bütün bu məqamlar aktuallığını qorumaqdadır.

Murad Köhnəqala

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

Azərpoçt Poçtdaşıma Mərkəzi - 0125984955, 0552004544
Azərmatbuat ASC - 0124411991, 0124404694
Səma MMC - 0125940252, 0503336969
PressInform MMC - 0703400100, 0504560835
Qaya MMC - 0125667780, 0502352343
Qasid MMC - 0124931406, 0124938343

F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
“Türküstan Media Group” MMC – 050 241-48-23
“Region Press” MMC – 055 316-79-01
Ziya LTD - 0124977696, 0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Bu gün ölkəmizin gənc nəslə dövrümüzdəki ekoloji problemlərin aktuallığını anlayan və ətraf mühitin qorunması ilə bağlı fəaliyyətlərə böyük maraq göstərir. Son zamanlar ətraf-mühitin mühafizəsi istiqamətində IDEA (Ətraf Mühitin Mühafizəsi Namına Beynəlxalq Dialoq) İctimai Birliyinin fəaliyyəti danılmazdır. Təşkilat 2011-ci il iyulun 12-də Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə fəaliyyətə başlayıb.

IDEA İctimai Birliyinin əsas məqsədi ətraf mühit məsələləri və fəaliyyətlər barədə ictimai maarifləndirmə və gənclərlə əməkdaşlıqdır. Əsas məqsəd ondan ibarətdir ki, hər bir layihə gənc nəslin təşəbbüsü, iştirakı və rəhbərliyi ilə həyata keçirilir. Qısa müddət ərzində təşkilat gənc ekoloqlar və tələbələr üçün ağacəkmə fəaliyyətləri, beynəlxalq mütəxəssislərin iştirak etdiyi çoxsaylı konfrans və görüşləri reallaşdıraraq dünyanın müxtəlif ölkələrindən olan gənc ekoloqların şəbəkələşməsinə təmin edib. IDEA ekoloji maariflənmə işini ailə, cəmiyyət və milli həyatın ön mühüm hissəsinə çevirmək üçün bütün fəaliyyətlərini gənclər üzərində qurub.

IDEA İctimai Birliyi fəaliyyət göstərdiyi gündən etibarən yaşıllıqların qorunmasına, sağlam gənc nəslin yetişdirilməsinə və əhalinin rifahının yaxşılaşdırılmasına xüsusi önəm verib. 2017-ci ildə bu məqsədlə gənclərin də bilavasitə iştirakı ilə baxımsız həyətlərin abadlaşdırılmasına yönəlmiş “Bizim həyət” layihəsinə start verilib.

Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə start verilən layihəyə ilk olaraq Bakının Nəsimi rayonu qoşulub və layihə çərçivəsində abadlaşdırılan ilk həyət həmin rayonun Hüseyn Seyidzadə küçəsində olub. Həmin il abadlaşdırılan həyətin sakinləri, o cümlədən təbiətsevər gənclərin iştirakı ilə ərazidə ağacəkmə aksiyası keçirilib.

Qeyd edək ki, “Bizim həyət” layihəsinin əsas məqsədi ekoloji cəhətdən təmiz və abad həyətlərin modelləşdirilməsi, yaşıllıqların bərpası, sağlam həyat tərzinin formalaşdırılması, sakinlər üçün təhlükəsiz və rahat yaşama şəraitinin yaradılmasıdır.

Bakı şəhərinin rayonlarının icra hakimiyyətlərinin dəstəyi ilə “Bizim həyət” layihəsi çərçivəsində abadlaşdırılan həyətlərdə bütün yaş qrupları üzrə uşaqların inkişafı üçün olverişli şəraitin yaradılması məqsədilə əyləncə qurğuları yerləşdirilir, futbol meydançası və idman alətlərindən ibarət kiçik meydançaların salınmasında əsas məqsəd gənclərin sağlam həyat tərzini sürməsinə, sağlamlıqlarını möhkəmləndirməsinə, asudə vaxtlarını səmərəli keçirmələri

rında həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bununla əlaqədar, paytaxtımızın abadlaşdırılmaya ehtiyacı olan həyətləri haqqında məlumat və tövsiyələri müttəmədi olaraq IDEA İctimai Birliyinə təqdim edilməkdədir. Daha iki həyət yenilənərək sakinlərin istifadəsinə verilib

rində, o cümlədən onlarda sistemik idmanla məşğulolma refleksinin yaranmasına nail olmaqdır. Sakinlərin istək və maraqlarını nəzərə alaraq, çoxmənzilli binaların fasadları və giriş hissələri də tam təmir olunaraq onların istifadəsinə verilir.

Layihəyə start verildiyi gündən Bakının bütün rayonla-

Yeri gəlmişkən, ötən günlərdə Bakının daha bir neçə şəhər və küçələrində 4600-dən çox sakinin yaşadığı çoxmərtəbəli binaları əhatə edən həyətlər abadlaşdırılaraq sakinlərin istifadəsinə verilib. IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyeva həyətlərin açılışında, o cümlədən tədbir çərçivəsində keçirilən kütləvi

Gənclər “Bizim həyət”də...

Azərbaycan Respublikasının Mediannın İnkişafı Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Mediannın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “Uşaq və gənclərin fiziki və mənəvi inkişafı” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

blokları tam təmir olunub, asfalt və dam örtüyü yenilənib, elektrik xətləri yenidən çəkilib.

Həyətlərin ərazisindəki mövcud yaşıllıqların bərpası ilə yanaşı, 650 ədəd müxtəlif növ ağaclar, 19100 ədəd kol əkilib, 3542 kvadratmetr ərazidə yaşıllıq zolağı salınıb. Bununla yanaşı, həyətin ətrafında sıx bitən və havanın çirkənlənməsinin qarşısını almaq məqsədilə adi daşsarmaşığı və digər sarmaşan bitkilər ekilərək “yaşıl sədlər” yaradılıb.

Məlumat üçün bildirik ki, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2017-ci ildən etibarən icra olunan “Bizim həyət” layihəsi çərçivəsində bu gündə 149 ümumi yaşayış sahəsi abadlaşdırılaraq sakinlərin istifadəsinə verilib.

G.QABILQIZI

İdman

Güləşçilərimiz “Zaqreb Open” turnirinin ilk gününü 3 medalla başa vurublar

Xorvatiyada keçirilən güləş üzrə “Zaqreb Open” turnirində kişilərdən ibarət Azərbaycan millisinin daha bir üzvü bürünc medal qazanıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, yarışın ilk günündə 74 kiloqram çəki dərəcəsinə mübarizə apararaq Cəbrayıl Qadjiyev bürünc medal uğrunda görüşdə isveçrəli Tobias Portmandan güclü olub - 5:3.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl Əliabbas Rzadə və Nürəddin Novruzov (hər ikisi 61 kiloqram) fəxri kürsüyə qalxıblar. Bununla da Azərbaycan

millisi reyting turnirinin ilk gününü üç medalla başa vurub.

Həndbol üzrə Azərbaycan çempionatı: VII turun təqvimini açıqlanıb

Həndbol üzrə Azərbaycan çempionatlarında VII turun təqvimini açıqlanıb.

“Report”-un məlumatına görə, kişilərin və qadınların liqasında tura düşən “Bakı” - “Gənclər Birliyi” (qadınlar), “Dinamo” - “Azəriol” (kişilər) komandaları arasında keçirilən oyunlarla start verilib.

Yanvarın 13-də daha iki görüş baş tutaçaq. Yanvarın 14-də və 21-də isə qadınların çempionatında bir matç təşkil ediləcək. Qarşılaşmalar “AHF Arena” İdman Kompleksi və “Kür” Olimpiya Tədris-İdman Mərkəzində keçiriləcək.

Azərbaycan çempionatı VII tur

Qadınlar

14 yanvar
14:00. “Kür” - “İdman Akademiyası”
21 yanvar
12:00. “Azəriol” - “Qarabağ”
Xal durumu: “Qarabağ” - 12, “Azəriol” - 9, “Kür” - 7, “İdman Akademiyası” - 6, “Bakı” - 2, “Gənclər Birliyi” - 0.

Kişilər

11 yanvar
19:00. “Dinamo” - “Azəriol”
13 yanvar
10:00. “Təhsil” - “İdman Akademiyası”
12:00. “Bakı” - “Kür”
Xal durumu: “Kür” - 10, “Bakı”, “Qarabağ” - hər ikisi 8, “Azəriol” - 6, “İdman Akademiyası” - 2, “Təhsil”, “Dinamo” - hər ikisi - 0.

AFFA əməkdaşları beynəlxalq forumda iştirak edirlər

Türkiyənin Antalya şəhərində üçüncü “Winter League Convention” Futbol biznes forumu öz işinə başlayıb.

AZƏRTAC AFFA-nın rəsmi saytına istinadən xəbər verir ki, tədbirdə təşkilatçıların dəvətilə milli assosiasiyamızın əməkdaşları da iştirak edirlər. Bununla əlaqədar qurumun Klubların Lisenziyalarda Departamentinin direktoru

Elçin Məmmədov, Futbola Sosial Məsuliyyət üzrə meneceri Kifayət Mustafayeva, Qeydiyyat və Statistika Şöbəsinin rəhbəri Seymur Səlimli, eləcə də “Qarabağ” Futbol Akademiyasının rəhbəri Aftandil Hacıyev Türkiyəyə eza olunublar.

Qeyd edək ki, forum yanvarın 13-dək davam edəcək.

Dünya futbolunun məşhur ata və oğulları

“Fourfourtwo” nəşri futbol dünyasının ən məşhur ata-oğullarının adlarını açıqlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, 32 nəfərlik siyahıda kifayət qədər tanınmış oyunçular yer alıb.

Onların arasında İtaliya, İspaniya, İngiltərə, Fransa, Argentina, Braziliya və Niderland kimi ölkələrin tarixinə düşmüş veteran futbolçular və oğulları da var.

Peşqar səviyyədə futbol oynamış ata və oğullar:

Paola Maldini (müdafiəçi) - Daniel Maldini (hücumameyilli yarımmüdafiəçi) Yohan Kroyf (hücumçu) - Cordi Kroyf (yarımmüdafiəçi) Pablo Forlan (müdafiəçi) - Dieqo Forlan (hücumçu) Corc Ve (hücumçu) - Timoti Ve (hücumameyilli yarımmüdafiəçi) Dieqo Simeone (yarımmüdafiəçi) - Covanni Simeone (hücumçu) - Mazinyo (yarımmüdafiəçi) - Rafinya Alkantara (yarımmüdafiəçi) Danni Blind (müdafiəçi) - Deyli Blind (müdafiəçi) Peter Şmeyxel (qapıcı) - Kasper Şmeyxel (qapıcı) - Alfi-İnge Holann (yarımmüdafiəçi) -

Erlinq Holann (hücumçu) Markus Türəm (hücumçu) - Xefren Türəm (yarımmüdafiəçi) Enriko Kyeza (hücumçu) - Federiko Kyeza (hücumçu) - Arnor Qudyonson (hücumçu) - Eydur Qudyonson (hücumçu) - George Hacı (yarımmüdafiəçi) - Yanis Hacı (yarımmüdafiəçi)

Patrik Klüvert (hücumçu) - Castin Klüvert (hücumçu) - Yan Rayt (hücumçu) - Bredli Edvard Rayt (hücumçu) - Karles Buskets (qapıcı) - Serxio Buskets (yarımmüdafiəçi) - Karlos Makallister (müdafiəçi) - Aleksis Makallister (yarımmüdafiəçi) - Abedi Pele (hücumameyilli yarımmüdafiəçi) - İbrahim Ayyu (müdafiəçi) - Klaudio Reyna (müdafiəçi) - Covanni Reyna (yarımmüdafiəçi) - Periko Alonso (müdafiəçi) - Xabi Alonso (yarımmüdafiəçi) - Henrik Larsson (hücumçu) - Cordan Larsson (hücumçu) - Frenk Lempard (müdafiəçi) - Frenk Lempard (yarımmüdafiəçi) - Zinəddin Zidan (yarımmüdafiəçi) -

Luka Zidan (qapıcı) - Brayan Klaf (hücumçu) - Naycel Klaf (yarımmüdafiəçi) - Stiven Brüs (müdafiəçi) - Aleks Brüs (müdafiəçi) - Xorxe Hiquain (müdafiəçi) - Qonsalo Hiquain (hücumçu) - Pol İns (müdafiəçi) - Tom İns (yarımmüdafiəçi) - Rivaldo (yarımmüdafiəçi) - Rivaldino (hücumçu) - Yurgen Klinsman (hücumçu) - Conatan Li Klinsman (qapıcı) - Devid Bekhem (yarımmüdafiəçi) - Romeo Bekhem (hücumçu) - Endi Koul (hücumçu) - Devante Koul (hücumçu) - Dieqo Maradona (yarımmüdafiəçi) - Dieqo Maradona (hücumçu)

Təsisçi:

Yeni Azərbaycan Partiyası

Baş redaktor:

Alqış HƏSƏNOĞLU

www.yeniazerbaycan.com
mail@yeniazerbaycan.com

Ünvan: Bakı - AZ-1000, Üzeyir Hacıbəyov - 66

Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisenziya: N-B-317

Tiraj: 4438
Sifariş: 43

“Kapital Bank”ın Norimanov rayon filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilir.

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayında nəşr olunur.

Məsul nəvbəçi:

Günəli Abbas